LA BALDIRONA

COMEDIA

EN UN ACTE Y EN PROSA

ORIGINAL DE

ANGEL GUIMERÁ

Estrenada en lo *Teatre Catalá*, instalat en lo de Novedats
la vetlla del 28 de Mars de 1892.

BARCELONA

IMPREMPTA "LA RENAIXENSA," XUCLÁ, 13, BAIXOS

1892

LA BALDIRONA

LA BALDIRONA

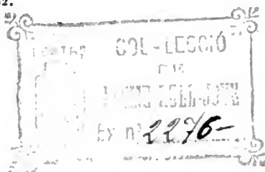
CÒMEDIA

EN UN ACTE Y EN PROSA

ORIGINAL DE

ANGEL GUIMERÁ

Estrenada en lo *Teatre Català,* instalat en lo de Novedats
la vetlla del 28 de Mars de 1892.

BARCELONA

IMPRENTA "LA RENAIXENSA," XUCLÀ, 13, BAIXOS
1892

REPARTIMENT

Personatges.	Actors.
BALDIRONA. . .	D.ª Concepció Palá.
ANTONIA.. . . .	» Concepció Ferrer.
ROSARIA.	» Elvira Morera.
SRA. PETRA. . .	» Salvadora Huertas.
AGNETA.	» Clotilde Perez
MOSSEN RAMON. .	D. Miquel Pigrau.
TASTETS.	» Jaume Virgili.
PLEGAMANS. . .	» Joan Oliva.
MINGO..	» Frederich Fuentes.
ELOY.	» Hermenegild Goula
COSME.	» Lluis Muns.
SR. HIERBAS. . .	» Lleó Ódena.

Homes y donas.

director artístich: D. ANTONI TUTAU

Esquerra y dreta: las del actor.

ACTE ÚNICH

Sala de la rectoría d' un poblet. Porta al mitj que deixi veure 'l replá de la escala. A la dreta una porta y una finestra: la finestra mira al carrer, tenint la cortina recullida á un costat; la porta fa pas á la escala del hort, veyentse per ella alguna verdor. A la esquerra duas portas: la primera dona á la cambra del rector; l'altra conduheix al interior de la rectoría. En la escena hi haurá una calaixera ab escaparata, canapé y cadiras de caoba. Del costat dret penjarán las cordas de las campanas. Cuadros de sants per las parets. Una troca per capdellar en una cadira. Es de bon matí. Al aixecarse 'l teló la essena está completament fosca per ser ajustadas la finestra y la porta del hort.

ESCENA PRIMERA

BALDIRONA y després MINGO.

Després d' alsat lo teló ve la Baldirona de la segona porta de la esquerra ab enaguas, mocador gran al coll y estrenyacaps. Du un llumet encés á la ma. Obra la finestra y la porta del hort. Se fa clar en la escena: apaga 'l llum.

BALDIRONA

Bon día y bon hora.

Se senya y á mitj camí s' atura per badallar.

Com se coneix que no tenim rector que 'm llevo tart. Te: ja es dia clar. Mingo! Mingo! Es peste aquest xicot. Mingo!

MINGO

Dígali.

Ve de la porta del mitj.

BALDIRONA

Qu' avuy hi ha matinas! Hont te ficas?

MINGO

Oh. . Rodo

BALDIRONA

D' ensá que s'ha mort Mossen Antón que sembla que ningú mani aquí!

Renyantlo.

MINGO

Oh... He tocat l' *Angelus*, y he encés foch. y m' he fet una torrada... y coll avall; y ara.. rodo

BALDIRONA

Veurás: passa 'l dit per la calaixera y las cadiras: y si hi ha pols, tréula. Y després me farás la clenxa com cada día.

Se 'n va la Baldirona per hont ha vingut. Mingo espolsa y canta goigs.

MINGO

Si jo tirés per rector també un día ó altre me la espolsarían la calaixera. Quí li deu espolsar la calaixera al bisbe? A la cuenta un canonje. Y... al canonje?

Torna la Baldirona ja ab faldillas y sense estrenyacaps: ve despentinada y ab una pinta y un mirall á la ma.

BALDIRONA

Au: vina. Fesme la clenxa y no m' esgarrapis.

Ella sentada ab lo mirall á la falda.

MINGO

Oh .. Ja veuréu, Baldirona; á mi no me 'n han ensenyat á estudi.

BALDIRONA

Te, la pinta: y móute que tinch feyna. Que vagi dret.

MINGO

Com una carretera. Y perdonéu si ..

BALDIRONA

Ansia!

Moment de pausa. De cop la Baldirona fa un crit y li pega cops.

Oy! Remalahit! Com cada dia!

MINGO

Si ja us ho he dit que...

BALDIRONA

M' has clavat la pua!

MINGO

Aygua fresca.

Ella molt cremada, ell molt calmós.

BALDIRONA

Arri al diantre!

MINGO

Tornemhi.

BALDIRONA

Ves á pentinar á ta tia.

MINGO

Me n' hi vaig.

Se 'n va ronsejant.

BALDIRONA

Mingo.

MINGO

Me déssiu un ofici... de sentat; que ja las he tocat prou las campanas.

BALDIRONA

Mingo, no has dit pas res á ningú de que avuy arriba 'l rector nou?

MINGO

Si ho he xerrat que 'm torni de pedra marbre.

Ella 's va pentinant.

BALDIRONA

Veurás: torném á llegir la carta. Digas.

Baldirona 's treu una carta de la pitrera.

MINGO

Creuheta.

BALDIRONA

Be, axó ja ho entench. Tira, tira.

MINGO

Diu, diu. «Señor Alcalde de San Guim de la Rigala.» Sí «Muy señor *migo*» Sí «Llegaré el *domigo* á las... *nuez*.»

BALDIRONA

Las nuez?

MINGO

Hi ha un nou. Diu, diu. «Para decir la misa,» si, «á mis nuevos feligreses.»

BALDIRONA

Tira, tira.

MINGO

Diu, diu. «Como *ay* heredado», sí, «todo lo que *poseya* mi pariente, el rector difunto, Q. D T E. S. G.», sí, «le suplico, que no se toque nada de la rectoría, ni muebles ni demás».

BALDIRONA

Soch jo 'l demás. Tira, tira.

MINGO

Diu, diu. «Se le ofrece, de V...

BALDIRONA

Be, sí, alló: etiquetas. Y ara esqueixemla. Que no 'ns l' atrapessin.

La esqueixa.

MINGO

Ves qui us fa embolicar. Qué n' heu de fer de l' Agneta vos?

BALDIRONA

Que la vuy casar ab l' Eloy per fer rabiar al Alcalde que la voldría per son fill. Tot está á punt. Que arribi 'l rector nou.

MINGO

Es que l' Agneta vol al fill del Alcalde.

BALDIRONA

A mí no se 'm replica: Oh sents? La Agneta fa lo que son pare li mana.

MINGO

No pas ara, no pas ara: que te á casa seva á sa tía; aquella llevadora que s' estava á Barcelona.

BALDIRONA

Ja la treurem del mitj á la bona pessa perque no embrassi; y també 'ls treurem al Alcalde, y á son fill també. Lo que convé es que no sápigan que avuy mossen Ramon arriba. Que 't callis lo de la carta!

MINGO

Ay si l' Alcalde ho sapigués que li hem oberta y li hem llegida!..

BALDIRONA

Pts! En Tastets? Oh, y quina por que 'm fa! Endemés que á nosaltres ens l' ha donada 'l pare de la Agneta.

MINGO

Y ell, com qu' es lo carter, es l' amo de las cartas.

BALDIROMA

Y ara que hi penso: jo no la he llegida la carta. Axió tu.

MINGO

Jo? Perque m'ho heu manat.

BALDIRONA

Xerra, xerra, y vas á presiri.

MINGO per en Tastets que vé.

Pts En Tastets!

ESCENA II

BALDIRONA, MINGO, TASTETS y COSME

Venen per la porta del mitj. La Baldirona tota desdenyosa capdella l' estam negre entre duas cadiras.

TASTETS

Que tením de mossen Ramon?

BALDIRONA

Jo diría, Deu vos guart bestia.

TASTETS

Baldirona, poch insultar, que parleu ab l' alcalde

COSME

Pare...

TASTETS

Donchs que ho digui. Qué sabeu de mossen Ramon: arriba avuy ó no arriba?

BALDIRONA

A mí m' ho pregunteu? Axó vos.

MINGO

No sabem res; no sabem res

COSME

Quan no vos ho ha escrit, pare, es que no ve. Si ja us ho deya.

TASTETS

Es que m' había promés dir avuy la missa aquí.

MINGO

No ha escrit res; no ha escrit res

BALDIRONA

Tu, pren el canti y á la font; arri Després t' apedassarás las calsas de las festas.

En Mingo se 'n va per l' hort.

TASTETS

Me sembla, Baldirona, que feu massa la soberana en aquesta casa, y que 'l rector nou vos fará tocar soleta.

BALDIRONA

Veyeu si 'n tinch de por: axó es per ferli mitjas.

COSME

Y... encara 'm feu la guerra ab l' Agneta?

Irónich.

BALDIRONA, ironich també.

A tu? Ara no puch; noy. Com que tens la tía d' ella, la llevadoreta, que t' ajuda.

TASTETS

Anem, Cosme, anem. Aquesta dona encara 'm trencaría 'l respecte.

Se 'n van cap á la porta. La Baldirona segueix capdellant.

BALDIRONA

Escolteu, senyor... Alcalde. Y no us escarrasseu per ferme renyir ab lo rector nou, perque us passaría com ab l' altre: que 'm feyau treure 'l dilluns y 'l dimars ja hi tornava, més *soberana* que may.

TASTETS

Ara sé, noy, perque 'ns te de tema la Baldirona.

COSME

Justa. y per això 'ns ha armat bronquina ab lo pare de l' Agneta.

TASTETS

Ves si de primer lo pare de l' Agneta no s' había ajupit á que t' hi casessis.

MINGO

L' aygueta fresca.

(Deixa 'l canti en la escena.)

BALDIRONA, á en Mingo.

Te, capdella. Ara estich per vosaltres. Donchs, perque ho sápigas, fill, has fet salat ab l' Agneta. No 's cou per tu, m' entens? Y aquí á la rectoría no cal que hi vingas per la doctrina, que no n' hi ha de fets y te 'ls espinyarás. mirat!

COSME

Be, sí; ja la sabem quina es la vostra feyna: com que fins us bebeu l' oli de las llantias com las ólivas.

TASTETS

Tant mateix sou ben trapassera.

BALDIRONA

Com vos poca vergonya.

(Tastets fa un moviment com per pegarli.)

COSME

Anem, pare.

TASTETS

A que us faig agafar desseguida?

BALDIRONA

Llengua: que no hi podeu res ab las cosas de la iglesia.

TASTETS

No sé quin sant me deté.

Cosme 'l va treyent.

COSME

No us enfadeu: que més voldría.

Baldirona riu burlántsen. Ja son á la porta quan parla en Mingo.

MINGO

No sabem res; no sabem res.

TASTETS

Qué diu aquest xicot?

S' aturan desconfiats.

BALDIRONA

Deixa això. Ves; feste 'l llit... y 'l meu: y estova 'ls matalassos.

Molt cremada pegantli.

MINGO

Un día li clavaré una agulla.

Surt per la segona porta de la esquerra.

BALDIRONA

Y si son servits de pendre xacolate. En tinch de casament.

COSME, burlantsen.

La majordona!

TASTETS

Veneno 't donaría jo! Anem noy.

Surten.

BALDIRONA

Arri!

ESCENA III

BALDIRONA, ANTONIA, ELOY Y PLEGAMANS

BALDIRONA, *'ls insulta desde dalt de la escala.*

Rata dels consums!... Que ja la vaig veure á la vostra dona entrar lo porch de contrabando, faixat com una criatura! Arri, á menjar cédulas, alcalde borrego.

Venen l' Antonia y l' Eloy per la porta del mitj.

ANTONIA

Reyna Santíssima! Ay jo m' espanto! Fill!

BALDIRONA

Mala sanch! Borratxons!

ANTONIA

Ay Baldirona, qué teniu?

BALDIRONA

Aquells, en Tastets y 'l seu bordegás que m' han maltractat, filla

ELOY

Ahont?

BALDIRONA

Al pundonor!

ELOY

Póseushi árnica.

ANTONIA

Ay, á mí m' agafará alguna cosa. Un hom no hi está feta.

BALDIRONA

Bebeu, dona.

Li dona 'l canti.

Eloy, y 'l pare de l' Agneta?

PLEGAMANS, *entrant per la porta del mitj.*

Aquí 'm teniu.

ELOY

Ola sogra.

BALDIRONA

Siguemhi, Plegamans?

ANTONIA

Ay, jo 'm tapo!

PLEGAMANS

Ja veureu: aquí lo que convé es treure de 'n mitj per un parell d' horas als que 'ns fan nosa, y 's fa 'l casament de la meva Agneta ab aquest.

ELOY

Aixó: y 'ns en aném á Nuria.

BALDIRONA

Donchs, apa.

ANTONIA

Si un hom no fos viuda!...

PLEGAMANS

Son tres els que fan nosa. La meva germana, aqueixa Rosaria que ja s' estava be á Barcelona; y en Tastets, y en Cosme, per qui l' Agneta torna á estar boja.

ELOY

Mireu, jo la mataré á aqueixa tia. Ja no hauría de ser llevadora.

ANTONIA

Fill, no 't perdis.

ELOY

Y ab una fortor d' espigol cremat que deixa!

BALDIRONA

Tu no t' amohinis; ja tens tots los papers despatxats y las amonestacions. Això es peix al cove.

ELOY

Sí, y á Nuria.

PLEGAMANS

No hagués arribat la Rosaria ja forau casats; que l' Agneta 'm crega.

BALDIRONA

Veureu, fem lo que habíam pensat, y quan arribi 'l rector la benedicció, avans que 'ls altres olorin res.

ANTONIA

Jo 'm tapo.

ELOY

Feu 'l cor fort, mare.

BALDIRONA, *á en Plegamans.*

Vos aneu á la estació á esperar al senyor rector: com que ningú sap que arribi vindreu ab ell sol, y pel camí l' entereu de lo que 'ns convé. Diéuli qu' erau á la estació á recullir las cartas.

PLEGAMANS

Me n' hi vaig.

BALDIRONA

Passeu per l' hort.

Surt per l' hort.

Ara tu:

A l' Eloy.

Ves tot corrents al alcalde, y li dius que venint del mas de 'n Serra, has vist un home ferit al mitj del camí. Dígali que n' has vist dos y se 'n hi anirá 'l fill y tot. Corre.

ELOY

Com lo vent.

Surt per la porta del mitj.

BALDIRONA

Y després múdat.

A la Rosaria.

Ara vos ab la llevadorota.

ANTONIA

Ay, jo m' espanto.

BALDIRONA

Antonia, no casareu al fill.

ANTONIA

Si un hom no fos viuda!...

BALDIRONA

Mingo, Mingo.

MINGO, que ve de la segona porta esquerra.

Ja n' hi fet un.

BALDIRONA

Te 'n vas com un llamp á casa en Plegamans y li dius á la Rosaria, á la llevadora, saps? Y li dius que ha vingut un minyó del mas de las Ventosas: que la jove del mas de las Ventosas va de part, qu' está molt mala y convé que no 's torbi! Móute!

ANTONIA

A las Ventosas!...

MINGO

Y si 'm diu...

BALDIRONA

Torna per l' hort.

MINGO

Y si 'm pregunta...

BALDIRONA

Que corri!

ANTONIA

Y si Nostre Senyor...

MINGO

Y sí...

BALDIRONA

Arri.

Fuig Mingo per la porta del mitj.

ANTONIA

Y si després...

BALDIRONA

Apa, á vestirvos!

Fuig també per la porta del mitj.

ESCENA IV

BALDIRONA

No tenen cor per res. Ay quin mal de ventre de tant riure! Ja ho teným tot á punt de carmel·lo. Ay filla, 'l que á mí me la fassi!...

De tant riure ha caygut en una cadira assentada. S' aixeca y 's posa un mocador al cap.

Y ara pensem qu'hem de morir, que deya mossen Anton al pendre xacolate.

Fa algunas passas y torna enrera pensativa.

Jo prou que me'n cuido dels altres; y de mí, quí se 'n cuida? Y si 'l nou rector m' envia al botavan? Ell pagantme tretze pessetas de netejarho tot aquestos días y 'l gasto d' ara á plassa ja estará llest ab mí si vol.

Entristintse.

Aquest es de bon regent; y l' altre, mossen Anton, tenia setanta set anys, y estava mitj baldat, y 'm creya com una criatura.

Plora.

Era un sant home, pobret mossen Anton! Te: escarrássat trevallant: que botzinejin tot lo día ab l' infern y 'l purgatori; dejuna, y tornat com un secall d' escanyolida...

Animantse de cop.

Ah! No 'm treurá, si á Deu plau.

Se torna a posar lo mocador tot rihent.

La Rosaria, en Tastets y 'l seu á horas d' ara, quí sap hont son! Ay deixeume riure. Y ara á plassa per lo dinar de Mossen Ramon. Baldirona, la cara séria.

Surt tancant darrera seu la porta del mitj. S' emporta un cabasset ó cistell.

ESCENA V

MINGO, MOSSEN RAMON, PLEGAMANS

Venen de la porta de l' hort. Plegamans es lo derrer: porta una maleta.

MINGO

No hi es la Baldirona. Ha sortit. Allá... mírissela. La crido: Bal..

La veu per la finestra.

MOSSEN RAMON

No cridis á ningú

MINGO

Es qu' es ella.

MOSSEN RAMON

No hi fa res.

Mossen Ramon obra la maleta y busca alguna cosa á dins.

PLEGAMANS, al Mingo.

Ha arribat en lo tren de las vuyt.

MINGO, á en Plegamans.

Donchs á la carta hi havia un nou.

PLEGAMANS, *al Mingo.*

L' he fet entrar per l' hort perque ningú 'l vegés.

MINGO

Ay la mare!

MOSSEN RAMON

Donchs ja 'm trobo á la rectoría.

Va cap a la finestra y li correu la cortina al devant.

PLEGAMANS

No guayte que fa vent

MINGO

S' encadernará! S' encadernará!

MOSSEN RAMON

Y m' heu dit qu' érau lo carter del poble?

En Plegamans fa ab lo cap que si.

Y que no haviau rebut fa dias carta per l' Alcalde?

PLEGAMANS

Si, senyor.

MOSSEN RAMON

Y que per casualitat anavau á la estació. Y que ningú sabía la meva arribada avuy?

PLEGAMANS

Això mateix.

MINGO

Confessa prim

MOSSEN RAMON, *á Mingo.*

Donchs com es que tu m' has dit qu' esperavau que arribés en lo tren de las nou?

MINGO, ab molt atolondrament.

Jo? Per que, perque jo no sabía res; perque si senyor que jo sabía que 'ls senyors rectors no arriban y quan arriban arriban en lo primer tren qu' arriba: que si senyor!

MOSSEN RAMON

Trobo molt estranya aquesta quietut, sent aixís que jo havía avisat la vinguda. Hont es l' Alcalde?

PLEGAMANS

Ha sortit del poble aquest matí.

MINGO

Si: y no demani la llevadora, que també ha tingut d' anársen.

PLEGAMANS

S' han trobat uns ferits...

MINGO

Y la llevadora es á las Ventosas.

MOSSEN RAMON

Es divertit. Y quin es lo meu quarto.

MINGO

Aquell.

MOSSEN RAMON

Me rentaré un xich y...

PLEGAMANS

Ja li duré.

Entrantli la maleta al quarto y sortint després.

MOSSEN RAMON, á en Mingo.

Tú, entretant, toca á missa. Y... ja parlarém.

ESCENA VI

MINGO, PLEGAMANS

En Mingo agafant y deixant las cordas de las campanas durant lo diálech.

MINGO

Ay la Baldirona quan se 'l vegi aquí!

PLEGAMANS

Perque ho has xerrat que sabiam que vingués?

MINGO

Ell que m' ho ha tret.

PLEGAMANS

Si s' esguerra 'l casament per tu, prou t' escanyo.

MINGO

Y si no podeu l' Eloy, arrapleguéu al Cosme

PLEGAMANS

Primer que ab un Tastets, conca. Me l' ha feta massa grossa en Tastets, ho saps? Jo era barber y quan ell plantá botiga vaig perdre tots los parroquians

MINGO

Vos afaytavau?

PLEGAMANS

Si: y encara guardo la nou.

MINGO

La nou?

PLEGAMANS

La nou, la nou. Veurás: jo la ficava á la boca del parroquiá, y com que ab alló se 'ls inflavan las galtas, la navaja corria més llatina!... Axó m' ho va ensenyar un frare: sino qu' ell al estiu s' hi ficava una pruna.

MINGO

Blanca ó negra, la pruna?

PLEGAMANS

En Tastets va venir ab la moda de Paris de ficárloshi als parroquians lo dit gros á la boca, y com que la gent trobava alló més fí que la nou, y las galtas se posavan més tibantas. .

Mingo riu.

Y la Baldirona que no torna!

Impacientantse.

ESCENA VII

BALDIRONA, MINGO, PLEGAMANS després MOSSEN RAMON

La Baldirona obra d' una revolada la porta del mitj y entra molt enfadada.

BALDIRONA

Per qué tocas á missa, borratxó?

MINGO

S' aparia.

Senyalant la cambra del Rector.

PLEGAMANS

Lo senyor Rector.

Molt rápit los dos y en veu baixa.

BALDIRONA

Ay, Reyna Santíssima! Mossen Ramon aquí?

MINGO

Jo no ho he dit.

BALDIRONA

No toquis més. Y la Rosaria?

MINGO

Cap á las Ventosas en una somera.

BALDIRONA

Donchs en Tastets y 'l fill també trescan. No hi ha res perdut.

PLEGAMANS

Ja li he dit á Mossen Ramon que volía qu' avuy me casés la noya.

BALDIRONA

Y que us ha dit?

PLEGAMANS

Que si 'ls papers estavan á punt.....

BALDIRONA

Los papers.

PLEGAMANS, *entregántloshi.*

Teníu.

BALDIRONA

A buscar á la noya, com un llamp!

PLEGAMANS

Hi corro.

Se 'n va per la porta del mitj.

BALDIRONA

Tú, entretén á Mossen Ramon ensenyantli 'ls altars y 'l campanar avans que comensi la missa. Ah! no obris la porta del carrer: tothom que passi per aquí la rectoría, si jo ho vuy. Dónam la clau de la Iglesia.

MINGO

Es que...

BALDIRONA

Dónam la clau, tarambana.

MINGO

Yo vuy un ofici!

BALDIRONA

Per ara aquí.

La posa sota l' escaparata. Al girarse 's topa ab Mossen Ramon que es á la porta del seu quarto.

Bon dia tingui.

MOSSEN RAMON

Vos sou...

BALDIRONA

Una servidora.

MOSSEN RAMON

La...

BALDIRONA

Baldirona fins que Deu vulga. Ja veurá: he servit á Mossen Anton, que al cel sigui, vintitrés anys.

Ne tinch al frech de quaranta, y al morir, lo pobret me va recomanar que per res del mon abandonés al senyor Rector nou...

MOSSEN RAMON

Bueno, bueno Y tu ets l' escolá.

MINGO

Y com ho ha conegut?

BALDIRONA

Veurá: 'l carter casa la filla y... aquí té 'ls papers.

MINGO

Es que s' han de casar perque la llevadora ..

MOSSEN RAMON

Qué día aquest xicot?

BALDIRONA

Cá! Es aixís.

MINGO

Axió vos.

MOSSEN RAMON

Déume 'ls papers, me 'ls miraré á la sacristía. Aném.

A Mingo.

BALDIRONA

Entretenlo.

Dona una empenta á Mingo. Hi van per l' hort.

ESCENA VIII

BALDIRONA, ANTONIA, ELOY, SRA. PETRA y seguidors y seguidoras. Tots molt mudats. Eloy coixeja.

BALDIRONA

Y no venen aquells! Ay gracias á Deu!

ANTONIA

Ja som aquí!

ELOY

Y la Agneta?

Brega ab la botina acabant per traauressela.

BALDIRONA

Cá: en Plegamans que may arrenca. Si me 'n hi vaig els porto pe'l ronsal.

ANTONIA

El canti, que'm tapo. Ay, qu' estich espantada!

Ja no deixa 'l canti ni per anar á la Iglesia.

BALDIRONA

Seyéu, seyéu.

Molt impacienta perque no venen.

ANTONIA

Senyora Petra, fassim costat. Es la dona del Secretari. Vesteix, portarla á casament, veritat? Com qu' es castellana.

Ho diu a la Baldirona que ni la escolta.

BALDIRONA

Bueno, dona. Ja 'ls faré venir jo: me 'n hi vaig.

Surt pel mitj.

ELOY

Remalehidas sabatas! Y aixó que vaig seguir set botigas, y de Barcelona! Totas m' eran petitas.

Ab una estrabada 's treu 'la que li fa mal.

Ay, semblava que la tenia sobre del cor!

ANTONIA

El teu pare las duya de columbriana. Qué te pressa?

SENYORA PETRA

No señora.

ANTONIA

Ves quinas cosas te 'l mon! Lo seu marit á favor del alcalde y vosté de nosaltres. Oh y que sembla una historia?

SENYORA PETRA

Yo soy así

ANTONIA

Jo també: assi! Qui no quiera caldo que no vagi á l' era.

ELOY

En una botiga 'l sabater va apretar tant. tant, per que m' entrés, que vetaquí que jo que m' estava assentat en un banch... de vellut, vaig caure de part darrera y 'l sabater de part devant. Y no va entrar la sabata, no.

ANTONIA

Ay Senyor! Y quan penso que 'l teu pare 'm calsava cada matí, y 'm treya las sabatas al vespre!...

SENYORA PETRA

Qué gente!

ANTONIA

Qué no li fa moixaynas á V. 'l secretari?

SENYORA PETRA

Oh! Es muy serio.

ANTONIA

No ho permet lo Gobern, veritat? Donchs sí; era molt complert lo de casa: y ben plantat. Quan vam anar á Caldas ell deya á tothom qu' era ell qui tenia 'l dolor al muscle, perque no 'm fos desmérit. Y 's ficava á l' aygua ab mí. Deixa la botina, noy.

L' Eloy tot sovint l' agafa y se la mira.

Y era tant net y tant fí que feya sempre un olor de senyor!... Així com d' admetllas amargantas.

SENYORA PETRA

Y qué oficio tenía?

ANTONIA

Matava porchs. Jumentos, sabe? Deixa la botina noy; qué t' hi ha caigut un dit dintre? Pero 'ls matava per diversió, perque á ell ja de fadrí que li habían donat carrera.

SENYORA PETRA

Qué carrera?

ANTONIA

Manava carro.

ESCENA IX

Antonia, Sra. Petra, Eloy, seguidors y seguidoras y ara Baldirona, Agneta, Plegamans y més seguidors y seguidoras. Després Mingo.

BALDIRONA

Ja 'ls tením aquí.

Molt cansada. L' Agneta plora, son pare la renya.

PLEGAMANS

Te malehiré, y 't desheredo ara mateix si 'm fas quedar malament. Arrastrada!

AGNETA

Si jo no me l' estimo.

PLEGAMANS

Ningú t' ho pregunta.

AGNETA

Si la tía hi fos!...

Baldirona parla ab l' Agneta y Plegamans.

ANTONIA

Qué no s' atapa V?

A la senyora Petra.

SENYORA PETRA

El qué?

ELOY

Mare, si plora jo no la vuy.

BALDIRONA

Eloy.

Aquest hi vá amagant á la esquena la botina

Dígali alguna cosa; y avall.

ELOY, riu estupidament.

Agneta .. ola! Hem de riure, dona. Qué hi tens una brossa? Veurás, tinch una bufera!...

Ella se li gira d' esquena. Ell insisteix anantse tombant per quedar devant d' ella.

MINGO, ve vestint roquet.

Qué ja ha vist los sants! Qué ara 's mirará 'ls papers! Qué jo pateixo!

BALDIRONA

No 'l deixis.

Se 'n torna Mingo.

Si son servits, que 'l senyor rector espera.

Tothom se posa dret. L' Agneta cau assentada.

AGNETA

Amparéume Santana gloriosa!

PLEGAMANS

Aném donchs!

La Baldirona fa sortir a la gent.

ANTONIA

Si es un sí, dona.

PLEGAMANS

Miréu la mataría.

SENYORA PETRA

Pobrecilla!

ANTONIA

Ay Deu la fassa bona! Es que no hi está hecha: y després aixó son puntos.

BALDIRONA

Qué 'l rector s' enfada!

PLEGAMANS

Alsa!

Entre l' embull de la gent surten Plegamans y sa filla.

AGNETA

Ay Deu meu!

BALDIRONA

Avall tothom!

Los últims de sortir son la Sra. Petra y l' Antonia que á la má de la banda del públich du 'l canti cap á la Iglesia. Sols queda bregant en una cadira per posarse la botina l' Eloy.

ANTONIA

Sembla que tinch aquí al canyó un pinyol de préssech, sabe?

Aixó caminant.

SENYORA PETRA

Sí: el hueso.

ANTONIA

No os: pinyol.

SENYORA PETRA

Sí, sí: el hueso.

ANTONIA

Pinyol, pinyol. Aquello del préssech.

Ja son fora las duas donas.

BALDIRONA

Ah! Tots á la ratera.

ELOY

Ja no val tant la mossa!...

Bregant per posarsela.

BALDIRONA

Qué fas aquí? Donchs quí 's casa?

ELOY

Malanegada'l sabaté, y las sabatas, y jo.

BALDIRONA

Corre; que no hi serás á temps!

ELOY, fuig coixejant la botina á la má.

May més sabatas, may més sabatas, may més sabatas!...

ESCENA X

BALDIRONA, TASTETS Y COSME, després MINGO.

BALDIRONA

Ara jo tanco la porta de la rectoría y á casori.

Al acte que va á tancar la porta del mitj entran Tastets y Cosme.

TASTETS

Hont es lo senyor Rector?

BALDIRONA

(Bó!) Quín senyor Rector?

COSME

El d' aquí.

TASTETS

Es que pel camí hem sentit tocar á missa.

BALDIRONA

Ca: el ximple de 'n Mingo

COSME

Si may me voleu creure.

TASTETS

Es que hi tocavan á missa! Que se 'n ha anat el secretari?

COSME

Sí: entrant al poble. Ara ja hi fóram ab los ferits.

TASTETS

Si no haguessin tocat á missa. Tornemhi.

Al acte que 's giran per anarsen se 'n adonan de lo que hi ha al cuarto del Rector.

COSME

Qu' es alló d' allí dins?

BALDIRONA

Unas faldillas mevas.

TASTETS

Al cuarto del senyor Rector? Alló es un manteu.

COSME

Oh, y una maleta.

TASTETS

Treyeu 'l rector desseguida

BALDIRONA

El tinch á la butxaca.

MINGO

Diu 'l senyor Rector... Ay! No sabem res! No sabem res!

Torna a fugir.

TASTETS, á Baldirona.

Ja us arretglaré. Noy, á la Iglesia.

BALDIRONA

Ep: pel carrer.

COSME

Anemhi, pare.

ESCENA XI

BALDIRONA TASTETS, COSME, ROSARIA, y després MINGO. La Rosaria ve molt sofocada.

ROSARIA

Hont es el Mingo? L' haig de matar!

BALDIRONA

Ay! La llevadora!

TASTETS

A la Iglesia.

ROSARIA

Ja hi he anat. Es tancada. La jova de las Ventosas! Que hi corri que va de part! Y me la he trovada pel camí que venia á caball d' una mula. Y com se m' ha posat quan li he dit, fillets de Deu! Res, ni senyal: si fa un any qu' es viuda.

TASTETS

Ja veureu: es tancada la iglesia, donchs per aquesta porta. Au, Cosme.

Parla per la porta del hort.

BALDIRONA

Si no hi es lo senyor rector.

TASTETS

Estrafalaria!

ROSARIA

Jo haig de acabar ab lo Mingo.

S' aixeca resolta.

MINGO, *qu' entra corrent y torna á fugir.*

Ay! La llevadora!

ROSARIA

Ah ja t' he vist. No t' escaparás.

BALDIRONA

Donchs no passareu: ningú

ESCENA XII

BALDIRONA, ROSARIA, TASTETS, COSME, SENYOR HIERBAS

HIERBAS

Alto, señores.

TASTETS

Erbas.

HIERBAS

Lo sé todo: me lo ha dicho mi noya. Pero si hasta está mi mujer con ellos!

TASTETS

Donchs qué hi ha?

HIERBAS

Que en la Iglesia se van á casar el Eloy con la hija del Sr. Plegamans.

COSME

Rehira!

TASTETS

Com!

ROSARIA

Ara ho entench!

BALDIRONA

Te: que passin.

Tanca la porta que va al hort y 's queda la clau à la ma Vol fugir per la porta del mitj.

ROSARIA

Prenli la clau.

A Cosme.

COSME

No fugireu.

TASTETS

Soch l' Alcalde.

BALDIRONA

Y jo la majordona.

ROSARIA

T' escanyaré.

BALDIRONA

Acóstat.

HIERBAS

Señores...

COSME

No 's pot obrir!

Ha corregut a la porta. Tot molt rápit.

ROSARIA

Retorséuli 'l coll.

BALDIRONA

Bruixa!

S' agafan las donas y 'ls homes s' hi barrejan.

TASTETS

La clau!

HIERBAS

Pero si la curia...

COSME

Vos la pendré.

HIERBAS

El concordato...

ROSARIA

Te l' arrencaré.

BALDIRONA

La llengua!

TASTETS

Separéulas.

HIERBAS

La Santa Sede, señores...

COSME

Ja la tinch la clau.

Li ha caigut a terra á la Baldirona.

ROSARIA

Arri!

TASTETS

Anem!

Tots van fugint per la porta del hort; la Baldirona queda per terra.

BALDIRONA

No 't rehixirá aquesta.

ROSARIA

Agneta, Agneta!

Crida ja casi á fora.

ESCENA XIII

Baldinora després Mingo

BALDIRONA

Me las pagarán! Y la llevadora la primera! Ara veurán si sé treure las unglas!

Se sent á dintre l' esclat d' una bofetada.

MINGO

M' haguesseu donat ofici!

Entra plorant, las mans a la galta. Al entrar topa ab la Baldirona que surt.

BALDIRONA

Fuig!

MINGO

Ay, Baldirona! Aquí me l' ha clavada la bofetada! Y de peu d' altar! Ay que me 'n bellugan tres! Y diuhen que té las mans de plata! Jo no hi torno á la Iglesia.

Se treu fent salts lo roquet.

Oh y quin soroll que fan! Si encara tremolo! La Rosaria s' ha abrassat ab l' Agneta; l' Eloy y en Cosme han anat per terra. Venen cridant. Y 'l senyor rector també. M' haguessiu donat ofici.

Fuig plorant per la segona porta esquerra

ESCENA XIV

Venen ab grans crits y disputas, barrejats ab los seguidors y seguidoras y per aquest ordre los seguents: Tastets, Eloy y Cosme continguts per lo Sr. Hierbas. La Sra. Petra volent parlar ab son marit, arrossegant á la Antonia que gemega fort sense deixar lo cantí. En Plegamans disputant ab la Rosaria y la Baldirona. La Agneta ve de la ma de son pare. Quan entran en escena segueix l' esvalot una estona. Lo rector triga á compareixer; y en Mingo l' últim de tots venint de la segona porta de la esquerra.

COSME

M' hi casaré.

PLEGAMANS

Llengua.

TASTETS

Ja l' ha passada la quinta

PLEGAMANS

Perqu' era inútil.

TASTETS

Mes que tu.

ELOY

Perque pega.

COSME

Perque 'm miras.

HIERBAS

Paz.

SENYORA PETRA

No te metas.

A Hierbas.

PLEGAMANS

Tu 'n tens la culpa.

A Agneta

AGNETA

Ay Deu meu!

ANTONIA, a la senyora Petra.

Es que li han pegado al fill meu.

ELOY

Si sapigués qui m' ha pres la botina!...

BALDIRONA

Esgarría crías!

A la Rosaria.

ROSARIA

Trapassera!

A la Baldirona.

SENYOR HIERBAS

Pero señores!...

SENYORA PETRA

No te metas.

TASTETS

Tu ho has dit!

A Plegamans.

PLEGAMANS

Embustero!

MOSSEN RAMON

Calleu tothom.

No 'n fan cas y segueixen los crits.

PLEGAMANS

Te la mirarás á aquesta.

COSME

Es que 'm vol.

ELOY

Hi anirém á Nuria.

TASTETS

A peu coix hi anirás.

MOSSEN RAMON

Que calli tothom he dit!

Segueix l' esvalot pero mitj apassiguat

Tothom que s' assenti. La Baldirona y l' escolá que treguin cadiras

Treuhen cadiras de las duas portas de la esquerra. En Mingo compareix ab un mocador negre lligat á las barras.

Mare de Deu, quina gent més tabalot!

ROSARIA

Acostat!

Al Mingo que fuig sempre d' hont es ella.

MINGO

Tres me 'n bellugan, tres. Vos en hauréu de confessá.

ELOY

Que l' hauríau trobada? Que sabríau una botina!

Va del un al altre preguntant. Tothom se va assentant. L' Eloy va de cadira en cadira: quan arriba á una ja hi seuhen, fent tart sempre. Al últim quedan assentats. La Agneta es al mitj dels que son més visibles. Te á la dreta á la Rosaria, Cosme, Tastets y senyor Hierbas. A la esquerra Plegamans, Eloy, Antonia y senyora Petra. La Baldirona está dreta en lloch molt visible. Mossen Ramon dret sempre amagantse darrera seu 'l Mingo.

COSME

Jo aquí.

Se vol assentar al costat de l' Agneta devant de tothom, y 'l en treu Plegamans.

PLEGAMANS

Arri á afeytar monas!

ELOY

Es lo meu puesto.

Volent seure al lloch de la Rosaria.

ROSARIA

Ves á matar porchs!

ANTONIA

Y ab molta honra.

ELOY, á sa mare.

Veyeu de no trepitjar!

Tot lo dit mentres se colocan.

BALDIRONA

Tregui á la llevadora.

Al rector.

MOSSEN RAMON

Que parlin y després...

A la Baldirona.

MINGO

Es que nosaltres no ho volém que s' hi casi.

BALDIRONA

Tu, á acabar aquella mitja!

MINGO

Soch á las mimvadas.

Se 'n va á buscar la mitja y torna á ferla, seguint darrera 'l rector.

MOSSEN RAMON

He dit que calli tothom, no sé quantas vegadas. Ja veuréu; parlant á l' hora no 'ns entendrém may. Jo 'm trobo que anava á fer un casament, que tinch tots los papers en regla, y de repent, com si caygués-sin dels nuvols compareixen aquestos mateix qu' esperitats.

ROSARIA

Es que no senyor.

COSME

Es qu' ella no 'l vol.

PLEGAMANS

Jo si.

BALDIRONA

La llevadora qu' ho embrolla.

TASTETS

Vol al meu fill.

ELOY

Se vol casar ab jo.

MOSSEN RAMON

Calleu! Que parli un sol!

Tothom se posa dret parlant á l' hora.

Un sol. Un.

Disputan ja ab veu més baixa.

Lo pare de la noya Ell sol; y qu' esperin los altres.

Calla tothom per fí.

PLEGAMANS

Senyor rector: la tinch amonestada á la meva filla, y 'ls papers voste 'ls te: donchs ja que está tot més clar que l' aygua, una bona benedicció que 'ls casi... y veliaquí.

TASTETS

Es qu' ella vol al meu.

PLEGAMANS

Tu lo que vols son aquestos.

Pegantse cops á la butxaca.

TASTETS

Llaunas hi tens, qu' encara deus el catastro: que ho digui l' Erbas.

PLEGAMANS

No las durías ab duas sarrias á l' asquena.

SENYOR HIERBAS

Pues pague V.

SENYORA PETRA

Hierbas, que no te matas.

Fentli senyas de que calli.

PLEGAMANS

Vosté vagi á ensumar papers.

TASTETS

Parla per la vara.

SENYORA PETRA

Te insultan, Hierbas.

ANTONIA

Ja veurá: perque fa anar lo picarol.

MOSSEN RAMON

Per Deu!

COSME

Que ho digui l' Agneta

PLEGAMANS

Ella fará lo que jo li mani.

ROSARIA

Li faig de mare, senyor rector.

BALDIRONA

No la escolti: tira las cartas, fa ballar l' ou, sap donar mal de ventre: es bruixa.

MOSSEN RAMON

Baldirona, calléu.

ROSARIA

Arri, á fregar llantias.

BALDIRONA

Y vos á deslliurar trujas.

MINGO

A mí la Rosaria 'm va fer demanar. Me volía per marit.

La Rosaria li pega altre bofetada.

ROSARIA

Té: per las Ventosas.

Crits de tothom altre vegáda.

MINGO

Ay!

Mingo fuig dintre y torna ab altre mocador á las barras: aquest d' altre color.

SENYORA PETRA

Insolente!

A la Antonia ab qui fa estona que disputa.

ANTONIA

Si que ho he dit que al seu marit V. 'l goberna y m' hi confirmo: com que V. li lleva las calsas. Ay, ay, aquesta.

SENYORA PETRA

Sin verguenza!

Se 'n va del seu costat.

MOSSEN RAMON

Per últim cop. O envío á tothom al carrer.

ELOY

Si sé qui se l' ha ficada á la butxaca 'l revento.

MOSSEN RAMON

Hont s' es vist aquesta falta de respecte! Senyor Alcalde, jo demano aussili á la primera autoritat d' aquest poble. Estich á casa meva y vuy que se 'm tinga la consideració que se 'm deu tenir per lo cárrech que ocupo.

Silenci.

TASTETS

Aquí 'm té de cos present.

MOSSEN RAMON

No més que contesti la noya. Com te dius que no 'm recorda?

AGNETA

Agneta per servirlo.

Lo pare y la tia li parlan baix.

BALDIRONA

Fássimela venir al costat: som carn y ungla.

MOSSEN RAMON

Ja ho he dit: el que sols obri la boca ó mogui un pas va á fora.

Va á enrahonar en Tastets.

Encara que sigui l' Alcalde.

Molt resolt lo anterior. Gran silenci.

Donchs be: Agneta, contestam ara obrint lo teu cor, á lo que 't vaig á preguntar. Vols casarte ab.....

4

MINGO

Aquí hi ha una botina.

La tira al mitj.

ELOY

La meva.

Crits de tothom contra 'l Mingo.

MOSSEN RAMON

Al carrer l' escolá. Quiet tothom.

MINGO

Fujo.

MOSSEN RAMON

Digas, Agneta; vols casarte ab l' home que ton pare desitja?

PLEGAMANS

Que sí.

A ella molt baix.

ROSARIA

Que no

Id.

AGNETA

Deu meu!

MOSSEN RAMON

Agneta, vina aquí prop meu.

S' aixeca.

BALDIRONA

Vina, pobreta, vina. Es clar está esporuguida

La Baldirona s' hi acosta.

ROSARIA

La Baldirona la embruixa.

BALDIRONA

No us pendré la feyna.

MOSSEN RAMON

Contesta ara ab tota llibertat.

BALDIRONA

Pobreta!

La pessiga.

AGNETA

Ay que 'm pessiga.

Fent un xiscle.

MOSSEN RAMON

Baldirona!

AGNETA

Donchs ara ho diré, senyor Rector: que no m' estimo l' Eloy sino 'l Cosme.

BALDIRONA

Té, desvergonyida.

Li pega forsa palacadas.

MOSSEN RAMON

Baldirona!

PLEGAMANS

Qué ha dit!

TASTETS

Quiet tothom: soch l' Alcalde.

ANTONIA

Aygua!

ROSARIA

Qué m' hi dieu?

A Baldirona.

BALDIRONA

Que las pagareu totas. Que us pendré la feyna. Mingo. serás llevadora. Miríssela senyor Rector, ella

ho ha embolicat tot, y m' ha maltractat aquí en la rectoría, á casa meva.

MOSSEN RAMON

A casa vostra ja no ho es. No vuy més escándols. Bó!

BALDIRONA

Ay! que no sé que m' agafa. Remalehida. Ay!

A mitj desmayarse amenassa á la Rosaria y torna á caure en basca en una cadira.

TASTÈTS

Correu!

MOSSEN RAMON

Vinagre!

Molts voltan á la Baldirona. L' Eloy brega posantse la botina y la Agneta y en Cosme parlan sols. En Tastets y en Plegamans parlan també sols; després s' hi junta Mossen Ramon.

ELOY

Si 'm deixessin una cullera?...

COSME

Serás meva.

AGNETA

Sí.

COSME

Vina: fugím, sino ton pare 'ns matará.

AGNETA

Ay! no goso!

ROSARIA

Escoltéu.

Los hi parla baixet.

Y deixéume fer á mí

COSME

Aném donchs, aném.

Fujen per la porta del mitj.

SENYORA PETRA

Ese vinagre!

MINGO

Ja es aquí. El vinagre!

Ha portat lo setrill del oli.

BALDIRONA

Es el setrill del oli.

Aixeca 'l cap per dirho y 's torna a desmayar.

SENYOR HIERBAS

Tal vez unos pediluvios...

SENYORA PETRA

Lo que es tú no, Hiervas.

ANTONIA

No 'n cullím d' aixó, filla.

MOSSEN RAMON, desde 'l grupo ahont parla ab molta energia ab Tastets y Plegamans, diu:

Tréguinla al ayre.

La treuhen per la segona porta esquerra ab Hiervas, senyora Petra, altres y Mingo.

ANTONIA

Y ara, aném noy, que aquí fem nosa.

ELOY

Ara que te l' has ficada, tórnatela á treure.

ANTONIA

Jo pendré una medicina.

ELOY

Jo las espardenyas.

Se 'n van ab los seus seguidors y seguidoras.

ESCENA XV

MOSSEN RAMON, TASTETS, PLEGAMANS, ROSARIA y seguidors y seguidoras de la Agneta

MOSSEN RAMON

Fassin las paus. Créguinme.

PLEGAMANS

Es que 'm va pendre 'ls parroquians ab malas armas.

TASTETS

Malas armas? Las navajas.

PLEGAMANS

Es que la Baldirona 'm va dir que xerravas de la de casa: que si posava 'l pitet als parroquians y 'ls ensabonava.

TASTETS

Ay la trapassera!

Mossen Ramon parla ab la Rosaria y riu quan ella li conta lo de la fugida.

MOSSEN RAMON

Ben tramat: aixís s' arreglará tot.

PLEGAMANS

Y hont es la noya, Rosaria?

ROSARIA

La noya? Ha fugit ab lo fill d' aquest.

PLEGAMANS

Deixéume passar, y allá ahont la trobi...

Mossen Ramon riu d' amagat.

ROSARIA

Ja deuhen ser al carril.

PLEGAMANS

Y quí la voldrá quan la deixi aquest poca vergonya!

TASTETS

Lo meu fill no es cap poca vergonya, Plegamans. Jo 'l perdono de lo que ha fet si tu perdonas també á la teva noya.

MOSSEN RAMON

Jo 'm comprometo á tornar la noya á la obediencia de son pare; y ell que avans que tot la voldrá felissa. .

ESCENA XVI

Los anteriors, AGNETA, COSME y algun seguidor que sortí ab ells

AGNETA

Pare, pare!

Abrassantshi.

PLEGAMANS

Filla. Donchs m' hi enternit.

TASTETS

Anem, Plegamans, lo passat passat.

MOSSEN RAMON

Dígali tú, home.

A Cosme.

COSME

Donchs si 'm voleu...

A Plegamans.

PLEGAMANS

Si que 't vull, y com diu en Tastets, lo passat, passat.

TASTETS

Y jo us donaré un camp.

PLEGAMANS

Hi plantarém la nou.

MOSSEN RAMON

Aixó son homes.

ESCENA ÚLTIMA

Los anteriors. BALDIRONA, MINGO, SRA. PETRA, HIERBAS seguidors y seguidoras de la AGNETA. LA BALDIRONA ve ab un gran farsell y una coixinera de roba. Darrera d' ella en MINGO també ab lo seu farsell de roba, una gabia, un estel, un boneto y un paraygnas. Venen plorant.

BALDIRONA

Senyor rector, ja que m' ha tret al menos que no 'm tinga malicia. Això era l' estam ab que li anava á fer unas mitjas... Ja n' hi havía una...

Plora recullint l' estam.

MOSSEN RAMON

Vos dech alguna cosa. Quant es?

BALDIRONA

Díguinne missas per l' animeta de Mossen Anton. Y ara perdoni.

MINGO

Y jo sota 'l matalás hi he deixat cinch caps de ciri, que 'ls habia fet corre, y que ja me 'n empanadeixo.

MOSSEN RAMON

Ja veureu: quedéuvos fins que al menos me 'n feu una dotzena d' aqueixas mitjas Pero! .

BALDIRONA

Jo li prometo que may més me ficaré en res.

MINGO

Y jo, que també... Que 'm treuhen á mí?

MOSSEN RAMON

Tu... Toca las darreras batalladas. Y anem á amonestar á aquestos. Tothom á missa

Mingo toca unas quantas batalladas; tothom fent remor de conversa va cap al hort.

TELÓ

OBRAS DRAMÁTICAS DEL MATEIX AUTOR

	Pessetas.
GALA PLACIDIA (segona edició) tragedia en tres actes.	2
JUDITH DE WELP tragedia en tres actes.	2
LO FILL DEL REY tragedia en tres actes.	2
MAR Y CEL (tercera edició) tragedia en tres actes.	2
REY Y MONJO tragedia en tres actes. .	2
LA BOJA » » » .	2
LA SALA D' ESPERA comedia en un acte y en prosa.	1
LA BALDIRONA comedia en un acte y en prosa.	1

Aquestas obras se venen en Barcelona en la Administració de *La Renaixensa,* Xuclá, 13, baixos, y en las principals llibrerías.

POESÍAS

DE

ÁNGEL GUIMERÁ

AB UN PRÓLECH DE

JOSEPH YXART

Y PROFUSIÓ DE DIBUIXOS EN VARIETAT DE TINTAS

PER

J. LL. PELLICER Y A. FABRÉS

Punts de venda: Administració de Joan Almirall, Princesa, 16, y en las principals llibrerías.